

Sociaal veiligheidsplan

Basisschool 't Startblok

Laatst bijgewerkt:
Schooljaar 2020-2021

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Visie, kernwaarden en doelen voor sociale veiligheid	4
3 Afspraken, codes en protocollen en toezicht	5
4 Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's	6
5 Aanspreekpunten bij zorgen over sociale veiligheid en samenwerking met externen	8
6 Pedagogisch handelen	9
7 Preventieve activiteiten en programma's op school	10
8 Signaleren en effectief handelen bij signalen en incidenten	11
9 Borging van het sociaal veiligheidsbeleid	12

1 Inleiding

Een veilige school is een school waar leerlingen en personeel met plezier leren en werken en waar zij zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Op 't Startblok stimuleren we daarom positief en veilig gedrag bij iedereen die bij onze school betrokken is (kinderen, medewerkers, ouders en partners). Zo ontstaat een positief en veilig schoolklimaat. In dit plan leest u wat wij allemaal doen om de sociale veiligheid op 't Startblok te waarborgen. Dit plan geeft richting en houvast aan het handelen van iedereen die betrokken is bij onze school. In dit plan vindt u informatie over onze visie, kernwaarden en afspraken over sociale veiligheid. Er is beschreven wie welke taak heeft hierin en hoe we samenwerken binnen de school, maar ook daarbuiten; met ouders en partners. Sociale veiligheid begint met positief pedagogisch handelen door leerkrachten en overige medewerkers. Om het gewenste gedrag bij leerlingen aan te leren, zijn diverse preventieve activiteiten en programma's in de school. Tot slot is beschreven hoe we op 't Startblok grensoverschrijdend gedrag tijdig signaleren en vervolgens effectief aanpakken. In dit plan wordt regelmatig verwezen naar ons schoolplan en het ondersteuningsplan. Samen met dit sociale veiligheidsplan, vormen deze documenten het fundament voor veilig leren en werken op 't Startblok.

2 Visie, kernwaarden en doelen voor sociale veiligheid

Visie op sociale veiligheid

Op basisschool 't Startblok geven we onderwijs in een veilige omgeving waarbinnen ieder kind de ruimte krijgt om in zijn eigen tempo, manier en op zijn eigen niveau te leren. Onze schoolvisie is meer uitgebreid beschreven in het [schoolplan](#).

Wat verstaan we op 't Startblok onder een 'veilige omgeving'?

Op 't Startblok kan iedereen zichzelf zijn. We voelen ons beschermd en gehoord op school. We gaan respectvol, verantwoordelijk en op een veilige manier met elkaar om. We hebben aandacht voor elkaar en we helpen de ander. En, gaat het eens mis, dan lossen we dit samen op! Dit is dan ook onze visie op sociale veiligheid.

Onze kernwaarden

Boeien, groeien en bloeien zijn op 't Startblok de belangrijkste kernwaarden. We willen dat kinderen in een veilige omgeving volledig tot bloei kunnen komen. Om die veiligheid te bevorderen werken we al vele jaren met de ORKA-methode. Dit is een schoolbrede aanpak gericht op het stimuleren van goed gedrag om zo een veilig en positief schoolklimaat te creëren dat het leren bevordert. Meer informatie over Orka is te vinden op de website van [ORKA](#).

Doelen van sociaal veiligheidsbeleid

Met ons sociaal veiligheidsbeleid streven we ernaar dat alle leerlingen, medewerkers, ouders en partners zich beschermd en gehoord voelen op onze school. We hebben daarom heldere afspraken en gedragsverwachtingen geformuleerd. Onze afspraken en protocollen zijn toegankelijk voor iedereen. We werken, in een oplossingsgerichte en open sfeer, samen aan het voorkomen en oplossen van problemen. Wie hierin welke verantwoordelijkheden heeft, is beschreven en bekend. Grensoverschrijdend gedrag wordt vroegtijdig gesignaleerd, geregistreerd en effectief aangepakt.

Evaluatie

Onze beleidsdoelstellingen worden jaarlijks geëvalueerd, bij het actualiseren van dit sociale veiligheidsplan en het ondersteuningsplan. Als uit de praktijk blijkt dat protocollen niet goed werken, worden ze aangepast. Als school sturen wij bovendien op data over het gedrag van de leerlingen. We gebruiken hiervoor de observatiesystemen Kijk! (Bazalt) en Zien (ParnasSys).

3 Afspraken, codes en protocollen en toezicht

Afspraken en het toezicht

We hebben op school duidelijke afspraken, die zijn terug te vinden in onze schoolgids. De gedragsverwachtingen worden stap-voor-stap aangeleerd aan alle kinderen. Lessen worden zo nodig meerdere malen gegeven en er wordt actief geoefend. Aan het begin van het schooljaar is er extra aandacht voor 'gedragsverwachtingen in de klas'. De medewerkers (ook die van de overblijf) houden actief toezicht in alle ruimtes van de school (inclusief het plein). Goed gedrag wordt beloond: met een complimentje. Kinderen worden aangesproken op ongewenst gedrag en we geven de kinderen handvatten om op een andere (meer passende manier) te reageren. Gedrag moet immers, net als taal, rekenen en zingen geleerd worden. Ouders worden op de informatiebijeenkomsten aan het begin van ieder schooljaar geïnformeerd over de afspraken op school. Bij ernstig en/of herhaald grensoverschrijdend gedrag worden ouders direct (mondeling) geïnformeerd en betrokken bij vervolgacties.

Protocollen grensoverschrijdend gedrag

Op 't Startblok beschikken we over de volgende gedragsprotocollen:

- protocol tegen pesten
- meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- protocol rouw en echtscheiding
- protocol verwijdering leerling
- verzuimprotocol
- gedragscode 't Startblok met bepalingen m.b.t. discriminatie, seksuele intimidatie, racisme en fysiek geweld
- klachtenregeling
- Wegloopprotocol

4 Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's

Inzicht in veiligheidsbeleving van leerlingen, ouders en medewerkers

De leerkrachten krijgen informatie over het welbevinden van de leerlingen uit de periodieke gesprekken (verwachtings- en portfoliogesprekken) met kinderen en ouders. Zij beoordelen ook 2 maal per jaar de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen (met behulp van Zien).

Leerlingen van groep 6, 7 en 8 beoordelen ook zelf hun welbevinden in Zien. De uitkomsten komen in het leerling portfolio. Op basis hiervan stellen leerkrachten tenminste 2 maal per jaar een groepsplan gedrag op. In dit plan worden doelen en concrete activiteiten benoemd, gericht op het ontwikkelen van sociale vaardigheden van kinderen. De evaluatie van de doelstellingen in het groepsplan gedrag vormt steeds de basis voor het nieuwe plan. De intern begeleider analyseert samen met de leerkrachten de uitkomsten (ook schoolbreed) en rapporteert hierover aan directie.

Voor kleuters wordt het volgsysteem KIJK! gebruikt. Dit is een verfijnd digitaal observatiesysteem waarin leerkrachten aspecten van de ontwikkeling van jonge kinderen opnemen. Op basis van de ontwikkelingslijnen kunnen leerkrachten eventuele problemen tijdig signaleren en maatregelen treffen. Wij gebruiken de handelingswijzers voor kinderen die speciale zorg nodig hebben.

Jaarlijks (in mei/juni) worden alle ouders én leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 gevraagd naar hun mening over de school. Deze peiling bevat ook vragen gericht op de veiligheidsbeleving. Naar aanleiding van de uitkomsten worden doelen geformuleerd voor het komende schooljaar

Jaarlijks wordt ook een tevredenheidspeiling onder medewerkers uitgevoerd.

Medewerkerstevredenheid en welbevinden is een standaard gespreksonderwerp in de ontwikkelgesprekken met leerkrachten. Natuurlijk kunnen leerkrachten op ieder gewenst moment over hun veiligheidsbeleving praten met directie. Daarnaast is de vertrouwenspersoon beschikbaar voor het bespreken van zorgen of incidenten. Tot slot kunnen medewerkers via hun vertegenwoordiging in de Medezeggenschapsraad eventuele schoolbrede problemen aankaarten. Elke vier jaar wordt er een RI&E uitgevoerd op 't Startblok. Jaarlijks wordt bekeken in hoeverre eventuele problemen opgelost kunnen en moeten worden en het plan van aanpak bijgesteld.

Incidentregistratie

Op 't Startblok gebruiken we het webbased leerlingvolgsysteem en leerlingadministratiesysteem ParnasSys. Hierin wordt, behalve bijzonderheden met betrekking tot de leerresultaten en de ontwikkeling van leerlingen, ook herhaald of ernstig grensoverschrijdend gedrag vastgelegd. Ook van gesprekken met ouders of specifieke maatregelen worden notities gemaakt in ParnasSys. Op termijn wil 't Startblok delen van ParnasSys ook openstellen voor ouders (zogenaamd 'ouderportaal'). Als PBS-school sturen wij op data over het gedrag van de leerlingen.

Meerdere malen per jaar vindt een leerlingbespreking plaats tussen groepsleerkrachten en de intern begeleider. Het welbevinden van leerlingen, gedrag en eventuele incidenten zijn

standaard onderwerp tijdens het gesprek en komen zo altijd aan bod. De directie, intern begeleider en de vertrouwenspersoon zijn vaak intensief betrokken bij de opeenvolgende stappen in de protocollen van 't Startblok.

Bijstelling van beleid

De protocollen worden jaarlijks geëvalueerd door directie en intern begeleider en aangepast als dat nodig is.

5 Aanspreekpunten bij zorgen over sociale veiligheid en samenwerking met externen

Aanspreekpunten voor ouders en medewerkers

Op 't Startblok zijn alle medewerkers direct of indirect betrokken bij het creëren en waarborgen van de sociale veiligheid. De groepsleerkracht is de eerstverantwoordelijke. Zijn/haar handelen bepaalt in grote mate het gevoel van veiligheid van leerlingen en ouders. De leerkracht is ook het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders die hierover zorgen hebben. Bij zorgwekkende signalen kan de groepsleerkracht de intern begeleider om advies en ondersteuning vragen. Afhankelijk van de aard en ernst van de problemen kunnen ook anderen (bijvoorbeeld de gedragsspecialist, de directie, het bestuur, het samenwerkingsverband of andere partners) worden betrokken. Deze procedures zijn meer uitgebreid beschreven in het schoolplan, het ondersteuningsplan en de diverse protocollen. Hierin is ook de rol en betrokkenheid van ouders beschreven. Als de aanpak op school niet geleid heeft tot een goede oplossing, kan gebruik gemaakt worden van de klachtenregeling. Op 't Startblok is er een vertrouwenspersoon. Deze is aangesteld als aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en personeel over nalatigheid, maatregelen en gedrag op school. De vertrouwenspersoon begeleidt mensen met een klacht tijdens de verdere klachtprocedure. 't Startblok is aangesloten bij de Landelijke Klachten Commissie. Medewerkers kunnen terecht bij de (interne) preventiemedewerker van de school. Hij/zij is verantwoordelijk voor het (mede) opstellen en uitvoeren van de Risico Inventarisatie en –Evaluatie en het adviseren over en uitvoeren van maatregelen voor een goed arbeidsomstandighedenbeleid.

Partners in sociale veiligheid

Als de directie, de intern begeleider of leerkrachten ondersteuning wensen met betrekking tot de sociale veiligheid op school, kunnen zij hiervoor terecht bij diverse partners (zoals Samenwerkingsverband, JGZ, Veilig thuis, HALT, AMK, Leerplicht en Politie). Deze partners en hun deskundigheden zijn meer uitgebreid beschreven in het ondersteuningsplan.

Privacyaspecten

Onze school dient vanzelfsprekend te voldoen aan de bepalingen in de Wet van de Privacy. Gegevens over leerlingen worden enkel bewaard en gebruikt voor intern gebruik en voor zover ze voor de ontwikkeling van het kind noodzakelijk zijn. Voordat gegevens worden uitgewisseld met derden, wordt hier altijd vooraf toestemming voor gevraagd aan ouders. Zie ook ons schoolplan. Informatieverstrekking aan gescheiden ouders is geregeld in het protocol Informatieverstrekking gescheiden ouders.

6 Pedagogisch handelen

Leerkrachtvaardigheden

De leerkrachten op 't Startblok werken samen aan de missie van onze school: 'We coachen leerlingen om hun eigen juf of meester te worden. Om als onderzoeker met lef de wereld te ontdekken. Ieder kind met een eigen weg en unieke manier.' Zij zijn de dragers van deze missie en geven het goede voorbeeld als het gaat om veilig sociaal gedrag. Het pedagogisch handelen van de leerkracht richt zich op het gevoel van relatie ('ik hoor er bij'), autonomie ('ik mag zijn wie ik ben') en competentie ('ik kan wat'). Hiertoe zetten zij basiscompetenties in. Al deze competenties dragen bij aan het creëren en waarborgen van de sociale veiligheid van kinderen en ouders. Leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het signaleren van belemmeringen in de ontwikkeling van kinderen en eventuele onveiligheidsgevoelens. Van de leerkrachten op 't Startblok wordt bovendien gevraagd dat zij empathisch kunnen luisteren en ook oplossingsgericht kunnen communiceren met leerlingen en ouders.

Rol van de directie

De directie zorgt dat er in het team minimaal twee gedrag coördinatoren verantwoordelijk zijn voor beleid op gedrag. Schoolbreed is er, veel aandacht voor de kernwaarden, schoolafspraken en bekrachtiging van goed gedrag. Er vinden jaarlijks meerdere studiedagen plaats. De directie inspireert leerkrachten om goed gedrag voor te leven en uit te gaan van het positieve, zodat kinderen ook bij elkaar het positieve gaan zien en stap voor stap leren dat iedereen er mag zijn, zoals hij of zij is.

7 Preventieve activiteiten en programma's op school

Preventieve programma's voor leerlingen

De kerndoelen 34 t/m 37 (uit: Oriëntatie op jezelf en de wereld, domein mens en maatschappij) geven richting aan het ontwikkelen van sociaalemotionele vaardigheden bij kinderen. In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Op 't Startblok hanteren we verschillende schoolbrede preventieve programma's gericht op deze kerndoelen. In de onderbouw gebruiken we **XXX** In aanvulling hierop wordt in de groep 4 t/m 8 gewerkt met 'ORKA training'. In de afgelopen twee jaar is er voor een klein aantal leerlingen op school een faalangsttraining georganiseerd en een training executieve functies. Als nodig verwijzen leerkrachten en de intern begeleider ouders door naar particuliere trajecten zoals bijvoorbeeld de Kanjertraining.

Ondersteuning voor leerkrachten

De zorgcoördinator en de gedragsspecialist zijn beschikbaar voor leerkrachten met een hulpvraag en ook externen worden soms ingeschakeld. Jaarlijks wordt er een training/masterclass georganiseerd om leerkrachten handvatten te geven hoe om te gaan met bijzonder gedrag. Het hele team heeft de ORKA training gevolgd. Voorbeelden van trainingen/bijeenkomsten die de afgelopen jaren door medewerkers zijn bijgewoond zijn: executieve functies, faalangst, omgaan met lastige groep, groepsvorming en omgaan met pestgedrag.

Communicatie met ouders

Ouders worden via de website, ouderbijeenkomsten, individuele gesprekken en ouderbrieven op de hoogte gehouden van de preventieve activiteiten op 't Startblok.

8 Signaleren en effectief handelen bij signalen en incidenten

Leerkrachten die grensoverschrijdend gedrag signaleren bespreken dat altijd met collega's, IB'er en/of directie. Per situatie wordt bekeken hoe het beste te handelen, het is immers van kind tot kind verschillend wat er geleerd moet/kan worden. Herhaald ongewenst gedrag wordt geregistreerd in ParnasSys. De sociale veiligheid is regelmatig onderwerp van gesprek op 't Startblok. Zoals gezegd volgen we het welbevinden van onze leerlingen via Zien. In gesprekken tussen leerkrachten en leerlingen en hun ouders, in gesprekken tussen leerkrachten en directie/intern begeleider en tijdens studiedagen en intervisiemomenten binnen het team.

Leerkrachten zijn voor leerlingen en ouders het eerste aanspreekpunt. Als nodig worden ook de vertrouwenspersoon, de intern begeleider, de directie of het bestuur betrokken. In laatste instantie kan de vertrouwensfunctionaris van de GGD worden ingeschakeld. De directie analyseert enkele keren per jaar, samen met de leerplichtambtenaar, de verzuimgegevens om eventuele signalen van sociale onveiligheid te kunnen oppakken. Bij calamiteiten is er direct en in huis opvang voor dader(s) en slachtoffer(s). Op 't Startblok is onder schooltijd altijd een medewerker ambulant die kan ondersteunen en zo nodig contact op kan nemen met ouders of partners.

9 Borging van het sociaal veiligheidsbeleid

Nieuw beleid en voorstellen om beleid aan te passen, worden te allen tijde vooraf besproken in teamvergaderingen of werkmomenten. Vaststelling geschiedt door de directie en (als nodig) het bestuur. Bestuursbesluiten zijn onderhevig aan advies door de Medezeggenschapsraad. Beleidsstukken worden opgeslagen op de drive. Beleid wordt tenminste één keer per jaar geëvalueerd en (als nodig) bijgesteld. Omdat het Sociaal Veiligheidsplan nauw samenhangt met het Ondersteuningsplan en het Arbobeleid, zullen wijzigingen op deze beleidsterreinen ook vertaald worden naar het Sociaal Veiligheidsplan. Intern Begeleider en leerkrachten werken dagelijks met de uitgangspunten en afspraken binnen de ondersteuningsstructuur op onze school. De Intern Begeleider monitort de totstandkoming van plannen en het nakomen van afspraken door leerkrachten, ouders en externen. Het Arbobeleid is onderwerp van overleg tussen de preventiemedewerker en directie. In het Managementteam (directie en Intern Begeleider) wordt de totale schoolontwikkeling in samenhang vormgegeven en aangestuurd.